

بیانیه مشترک کلینتون و باراک

در پایان سفر ایهود باراک، نخست وزیر اسرائیل، به آمریکا و مذاکرات چندروزه بیل کلینتون، رئیس جمهور آمریکا و ایهود باراک، نخست وزیر اسرائیل، بیانیه مشترکی صادر شد که روزنامه عربی زیان الحیات در تاریخ ۲۱ جولای ۱۹۹۹ شماره ۱۳۲۸۳ اقدام به چاپ آن کرد. متن این بیانیه بدین شرح است:

رئیس جمهور (آمریکا) و نخست وزیر (اسرائیل) در گفتگوهای طولانی خود که چندروز طول کشید بطور فراگیر درباره روابط دو جانبه میان ایالات متحده آمریکا و اسرائیل، و فرایند صلح، و امنیت اسرائیل، افزون بر امنیت منطقه، و پیشرفت و همکاری اقتصادی و علمی گفتگو کردند. حاصل این مذاکرات ثمربخش توافقات و تفاهم های مهمی در همه زمینه های مورد بحث بود.

باراک، نخست وزیر (اسرائیل) از تلاشهای ویژه ای که کلینتون، رئیس جمهور آمریکا، برای تقویت روابط آمریکا و اسرائیل و همچنین حمایت از مسئله صلح در خاورمیانه مبذول داشته ستایش فراوان کرد.

همچنین رئیس جمهور کلینتون ونخست وزیر باراک به توافقنامه فراگیر جدیدی دست یافتند که پشتوانه مهمی در روابط دوجانبه میان آمریکا و اسرائیل که اصولاً در نوع خود بی نظیر است به شمار می رود و دوستی و همکاری بین آنها را به سطح بالاتری از مشارکت استراتژیک حتی فزونتر از سطح موجود می رساند. هدف این مشارکت جدید افزایش تلاشهای مشترک برای پایان بخشیدن به کشمکش عربی - اسرائیلی و دستیابی به صلح فراگیر است.

رئیس جمهور ونخست وزیر توافق کردند که باید برای تلاشهای صلح در خاورمیانه اولویت بالایی قائل شد. همچنین به این اتفاق نظر دست یافتند که بهتر است تلاشها بصورت جدی و همزمان در همه چارچوب های فرایند صلح، اعم از مذاکرات دو جانبه و چندجانبه، صورت گیرد و افزون بر آن بر نقش مهمی که ایالات متحده در حمایت از این فرایند دارد تاکید نمودند.

همچنین کلینتون به باراک تاکید کرد که ایالات متحده آماده است برای دستیابی به صلح تاریخی که راه را برای دوره نویسی از صلح و امنیت و رفاه و همکاری در خاورمیانه باز می کند با همه توان کمک و یاری کند و در این چارچوب بار دیگر پایبندی ایالات متحده را برای کمک به اسرائیل در کاهش خطرات و هزینه های ناشی از تلاشش برای صلح تکرار و تاکید کرد آمریکا از اسرائیل حمایت همه جانبه ای خواهد کرد تا تلاش برای صلح را تسهیل نماید. آنها همچنین با این توجه که روابط آمریکا و اسرائیل سنگ بنای تلاش برای صلح است تعهد کردند که این روابط منحصر بفرد را که بر ارزش های دموکراتیک و دوستی و منافع و همکاری مشترک، از جمله زمینه های گسترده فعالیت انسانی، استوار است تقویت و تعمیق کنند. رئیس جمهور کلینتون همچنین پایبندی جدی ایالات متحده را در مورد امنیت اسرائیل و ادامه برتری کیفی این کشور و تقویت توان مقابله و حمایت از آن را در برابر تهدیدهای ممکن تکرار کرد.

ایالات متحده و اسرائیل یادداشت تفاهمی را امضا خواهند کرد که حاکی از نیت مشترک آنها در مورد تجدید چارچوب کمکهای دو جانبه آمریکا به اسرائیل است. در این یادداشت تصریح می شود که ایالات متحده قصد دارد به کمکهای نظامی خود به اسرائیل ادامه دهد و طی ده سال آینده سطح آن را یک سوم به نسبت سطح کنونی افزایش دهد تا مقدار آن بر

۲,۴ میلیارد دلار بالغ شود. این امر مشروط به مشورت با کنگره و کسب موافقت آن است. همچنین این یادداشت بر کاهش تدریجی کمکهای اقتصادی آمریکا به اسرائیل طی مدت مشابه تصریح دارد زیرا در این مدت اقتصاد اسرائیل تقویت خواهد شد و وابستگی اش به کمک خارجی به حداقل و ارتباطش با بازارهای جهان به حداکثر می رسد.

دور هبر همچنین وضعیت روابط دفاعی میان ایالات متحده و اسرائیل را بررسی و توافق کردند که مجاری هماهنگی و همکاری دفاعی موجود میان دو کشور و «گروه مشورتی سیاست دفاعی» با تقویت این مجاری برای مقابله با چالش های جدید ناشی از سلاح های کشتار جمعی و همچنین کوشش بر ضد گسترش این سلاح ها و دفاع ضد موشکی قاره پیما آمادگی بیشتری بوجود آوردند. همچنین این گروه اقدام به هماهنگی و برنامه ریزی همکاری میان وزارت دفاع آمریکا و وزارت دفاع اسرائیل خواهد کرد.

افزون بر این دور هبر در مورد مفاد کمک نظامی آمریکا به اسرائیل به ارزش بالغ بر ۱,۲ میلیارد دارد توافق کردند و دولت آمریکا برای اجرای آن خواستار اعلام موافقت کنگره شده است. همچنین رئیس جمهور آمریکا به نخست وزیر اسرائیل در مورد تصمیم خود برای اقدام مشترک با کنگره و تسریع در امر تأمین اعتبار این کمک از ابتدای سال مالی ۱۹۹۹ و بمنظور حمایت از اسرائیل در خلال اجرای «تفاهمنامه وای ریو» تأکید کرد.

این معامله دارای سه مؤلفه بدین شرح است:

- کمک به نیروهای اسرائیل در خلال اقدام آنها به عقب نشینی بیشتر و تجدید آرایش از جمله این کمکها طرح هایی است که بخش تجهیزات مهندسی آمریکا به اجرا می گذارد.
- کمک به اسرائیل برای تامین نیازهای استراتژیک گسترده تر خود، از جمله دفاع در برابر خطر موشکهای قاره پیما و هلی کوپترها و تجهیزات مخابراتی و تدارکات.
- کمک برای جبران افزایش هزینه های تلاش اسرائیل در امر مقابله با تروریسم.

همچنین دور هبر در مورد اهمیت برخورداری همه طرفهای ذینفع از مزایای صلح تأکید کردند و در این چارچوب اعلام شد که از دادن کمک به مردم فلسطین به ارزش ۴۰۰ میلیون دلار و کمک به اردن به ارزش ۳۰۰ میلیون دلار که در فهرست درخواستهای دولت آمریکا به

کنگره برای حمایت از «تفاهمنامه وای ریور» قرارداد حمایت می کنند.

رئیس جمهور کلینتون ونخست وزیر باراک توافقی نظر دارند که اسرائیل با چالشهای جدید استراتژیک بویژه از ناحیه گسترش سلاح کشتار جمعی و موشکهای بالیستیک روبروست که امنیت اسرائیل را تهدید می کند. در این چارچوب دو رهبر توافق کردند همکاری و هماهنگی دو جانبه را گسترش دهند و افزون بر آن این تدابیر را برای کمک به اسرائیل برای مقابله با این خطرها اتخاذ نمودند.

- ایالات متحده هزینه فروش سومین سکوی پرتاب موشک «ارو» را به اسرائیل برای حمایت از مردم آن در قبال حملات موشکی تامین می کند.

- ایالات متحده و اسرائیل همکاریهای خود را برای گسترش فن آوری و سازمانی جدید با هدف مقابله با موشکهای بالیستیک افزایش می دهند.

- دو رهبر تشکیل «گروه برنامه ریزی سیاست استراتژیک» شامل نمایندگان عالیترتبه بخش امنیت ملی دو کشور را مدنظر قرار دهند. این گروه مأمور می شود راه کارهای ویژه ای در مورد تقویت توان اسرائیل برای مقابله و دفاع و افزون بر آن همکاری دو جانبه در قبال تهدیدهای استراتژیک متوجه اسرائیل بررسی و ارائه دهد. این گروه همچنین راههای کاستن از خطرات و هزینه ها و حمایت از امنیت اسرائیل و تامین سایر نیازهای امنیت ملی آن را که از اقدامات احتمالی اسرائیل برای دستیابی به صلحی فراگیر ناشی می شود بررسی می کند. این گروه هر چهار ماه یکبار گزارشهای خود را به رئیس جمهور ونخست وزیر ارائه میدهد. همچنین دو رهبر توافق کردند که بطور مرتب با یکدیگر دیدار داشته باشند.

زمینه دیگر مورد توجه مشترک که دو رهبر درباره آن گفتگو کردند خطر فزاینده تروریسم ناشی از سلاحهای کشتار جمعی بود، آن دو تاکید کردند که در این زمینه دو کشور می توانند بصورت گسترده اطلاعات و کارشناسیهای خود را مبادله کنند. دو طرف همچنین توافق کردند که برای افزایش توان تعامل خود با این خطر، سازمانهای امنیت ملی دو کشور «یادداشت تفاهم» جدیدی امضا کنند تا به گسترش همکاری میان سازمانهای رسمی مختلف دو کشور در همه زمینه های مربوط به آمادگی در مقابله با تروریسم ناشی از سلاح کشتار

جمعی و پاسخ به آن را تسهیل کند.

مسأله منابع آب از موارد ویژه در میان زمینه های همکاری اقتصادی بود که دور رهبر درباره آن گفتگو کردند. آنها خشکسالی فزاینده در خاورمیانه را بررسی و در مورد همکاری دو جانبه و منطقه ای (در این زمینه) برای تبدیل آب از یک منبع احتمالی درگیری به عنصر ثبات و رفاه منطقه ای ابراز اطمینان کردند. ایالات متحده متعهد شد برای دستیابی به این هدف با اسرائیل بصورت دو جانبه و با دیگر شرکای منطقه ای خود و بخشهای خصوص آنها در مورد گسترش منابع جدید و اضافی آب و از جمله تصفیه، و بررسی راه رساندن آب به مناطق خشک و استفاده بهینه از منابع موجود همکاری کند. یک گروه مشترک مسئول بررسی اقدامات مشخص و ممکن در این زمینه می شود و پیشنهاد های خود را تا پایان سال ۱۹۹۹ به رئیس جمهور کلینتون و نخست وزیر باراک ارائه خواهد کرد.

رئیس جمهور و نخست وزیر همچنین اتفاق نظر دارند که کمک به صنعت توریسم اسرائیل و منطقه برای ملتهای خاورمیانه فرصتی استثنایی ایجاد می کند تا همکاری و مشارکت خود را در بهره برداریهای اقتصادی تقویت کنند. همچنین دو طرف توافق کردند که با مشارکت یکدیگر و سایر طرفهای علاقمنند و بخشهای خصوصی آنها از ابتدای پائیز ۱۹۹۹ راههای مشخصی را برای گسترش این امکان منحصر بفرد بیابند.

در پایان، رئیس جمهور کلینتون و نخست وزیر باراک توافق کردند که همکاری علمی میان اسرائیل و ایالات متحده در آستانه قرن بیست و یکم سودمند است. آنها در این چارچوب توافق کردند همکاری خود را برای استفاده صلح آمیز از فضا تقویت کنند و یک کمیته کاری مشترک از دو سازمان فضایی آمریکا و اسرائیل برای تقویت زمینه های تازه همکاری از جمله فعالیتهای آموزشی و گفتگوی علمی استفاده صلح آمیز از فضا به سود ملتهای جهان تشکیل خواهند داد. رئیس جمهور کلینتون در این باره به اطلاع نخست وزیر باراک رساند که در ماموریت سفینه رفت و برگشت (شاتل) در سال ۲۰۰۰ یک فضاورد و محموله اسرائیلی وجود خواهد داشت.

پس از پایان سفر نخست وزیر دور رهبر ابراز اطمینان کردند که این نشست ها پایه گذار

تلاشهای مجدانه برای پایان بخشیدن به کشمکش اعراب و اسرائیل و همچنین همکاری استوارتر آمریکا و اسرائیل بر اساس تعهد خدشه ناپذیر آمریکا به امنیت اسرائیل باشد. همچنین دو رهبر از دیگر رهبران منطقه دعوت کردند تا از این تلاشها برای دستیابی به صلح فراگیر و امنیت و رفاه ملت‌های خاورمیانه حمایت کنند.

(۱۹ جولای ۱۹۹۹)

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی